

Haridus- ja Teadusministeerium
Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus

Esseekonkursi auhinnatud tööd

2014

Haridus- ja Teadusministeerium ning Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed 2014.aasta kodanikupäevaks välja kuulutatud esseekonkursi „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“ auhinnatud tööd.

Koostanud Toivo Sikk
Esmatrükk, 2014-12-23

Autoriõigus kuulub väljaandele ja esseede autoritele
ISBN

Trükikoda Rebellis
Tasuta tiraaž

Haridus- ja Teadusministeeriumi ning
Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed
2014. aasta kodanikupäevaks väljakuulutatud esseekonkursi üldnimetusega
„Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“

Alateemad:

- 1. Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: kust algab ja kus lõpeb sinu jaoks Euroopa Liit?**
- 2. Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on sinu jaoks Euroopa Liit?**
- 3. Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: kas täitunud või luhtunud lootused?**
- 4. Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: saavutused ja kaotused?**
- 5. Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?**
- 6. Milline oleks tänapäeva Eesti väljaspool Euroopa Liitu?**

JUHEND

1. Üldalused

- 1.1 Konkursi korraldaja on Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed, rahastaja Haridus- ja Teadusministeerium.
- 1.2 Konkurss on avalik ja üheetapiline.

2. Eesmärk

- 2.1 Väärtustada Eesti ühiskonda ja selle arendamises osalemist.
- 2.2 Toetada õpilaste aktiivsust kodanikuühiskonna mõtestamisel, arendustegevustes osalemises.
- 2.3 Julgustada õpilasi kaasa rääkima Euroopa Liiduga seonduvatel teemadel ja osalema demokraatlikes protsessides.
- 2.4 Kirjeldada aastatel 2004 - 2014 Eesti ühiskonnas toimunud muudatusi.
- 2.5 Saada huvitavaid küsimusi Euroopa Liidu erinevate institutsioonide toimimise kohta.
- 2.6 Tunnustada õppurite kodanikuteadlikkust ja soovi olla tegija mitte ainult Eestis vaid terves Euroopa Liidus.

3. Tingimused

- 3.1 Konkursile ootame osalema üldhariduskoolide 7.-12. klasside ja kutsekoolide õpilasi.
- 3.2 Konkursil on kaks vanuseastet:
- 3.2.1 esimene vanuseaste – üldhariduskoolide VII-IX klassi õpilased;
- 3.2.2 teine vanuseaste – üldhariduskoolide X-XII klassi ning kutsekoolide õpilased.
- 3.3 Iga konkursist osaleja võib võistlustele saata ühe essee, milles ootaksime tema mõtteid selle kohta, kuidas Eesti Vabariigil on möödunud 10 aastat Euroopa Liidus, kuidas näeb ta Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu suhteid, mida loodab ta ise ära teha Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu suhetes.
- 3.4 Konkursile esitatud essee peab olema kirjutatud eesti keeles.
- 3.5 Konkursil osalemiseks esitada kuni 2 lehekülje pikkune (umbes 3 600 tähemärki) essee, trükituna 12-punktilises kirjas Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutusse Meie Inimesed aadressil: Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed, Lõõtsa 2A, 11415 Tallinn või e-posti aadressil: essee@meis.ee. **Essele lisada autori nimi, kooli nimetus, klassi või rühma number ja kontakttelefon ning e-posti aadress** (vaata esse kirjutamise blanketti).
- 3.6 **Konkurss kestab 13.oktoobrist – 30. oktoobrini 2014. a.**

4. Konkursi tööde esitamine

- 4.1 Töö esitada elektrooniliselt või trükituna paberkandjal.
- 4.2 Essee esitamise viimane tähtaeg on **30. oktoober 2014** (e-kirja saatmise kuupäev või postitempli kuupäev).

5. Auhinnad

- 5.1 Mõlemas vanuserühmas anname välja ühe esimene, kaks teist ja kolm kolmandat auhinda ning ergutusauhinnad. Sobiva tasemega tööde puudumisel võib žürii auhindamisel teha muudatusi.
- 5.2 Kokkuvõtte ja avalikustamine aadressil: www.meis.ee. Konkursile laekunud esseed säilitatakse Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuses Meie Inimesed. Konkursitöid on õigus kasutada trükistes autoritega kokkuleppel.

6. Žürii

- 6.1 Võistlustöid hindab 7 liikmeline žürii, kuhu kuuluvad:
- 1) Kersti Kivirüüt - Haridus- ja Teadusministeeriumi üldharidusosakonna peaekspert
 - 2) Einar Vära - SA Innove keelekümbelusüksuse peaspetsialist õpetajate nõustamise alal
 - 3) Igor Kopõtin - Tallinna Ülikooli Ajaloo Instituudi doktorant
 - 4) Hanna-Liis Kaarlõp-Nani - Tallinna Humanitaargümnaasiumi ajalooõpetaja
 - 5) Tiiu Ojala - Võru Kesklinna Kooli ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja
 - 6) Sulev Valdmaa - Loksa Gümnaasiumi ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, J.T Instituudi kodanikuhariduse keskuse juht
 - 7) Toivo Sikk - Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed mitmekultuurilise hariduse üksuse koordinaator

7. Võitjate avalikustamine

- 7.1 Võitjate nimed avalikustatakse Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed kodulehel (www.meis.ee). Võitjatega võetakse ühendust individuaalselt ja neile esitatakse kutse Eesti ja Euroopa Liidu teemalise esseekonkursi ja kodanikupäeva viktoriinide parimate vastuvõtule, mis toimub 2015. aasta 20. jaanuaril Mustpeade Majas (Pikk tn 26, Tallinn).l

**Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Integratsiooni ja
Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed 2014.aasta
kodanikuteemalise esseekonkursi
„Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“ tulemused**

Aastal 2014 lahendasid üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste 6619 õpilast internetipõhiseid kodanikupäeva viktoriine, ligi 100 õppivat noort kirjutasid esseesid teemal „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“. Sellise teema valikul oli kaks põhjust:

- 1) Eesti Vabariik on juba 10 aastat Euroopa Liidu liige;
- 2) Soovisime teada saada seda, kuidas õpilased on mõttega – Eesti Vabariik on üheks Euroopa Liidu liikmeteks - sinasõbraks saanud ja mis on muutunud nende mõttemaailmas võrreldas 2004. aastaga. Just aastatel 2002 – 2004 tehti EV Haridusministeeriumi, Soome Vabariigi Haridusministeeriumi, MTÜ Eesti Noorsoo Instituudi ja Soome Noorsoouurijate Seltsi ühine uuring „Eesti noored teel Euroopa Liitu“

Käesoleva aasta esseekonkurss on pannud paljud õpilased mõtlema kontaktide üle Euroopa Liiduga ning juurdlema sellest, mida Eesti Vabariik kaotas, mida võitis Euroopa Liitu astudes.

Noored analüüsisid oma töödes erinevaid teemasid ning on oma esseedes välja toonud järgnevaid mõtteid:

- Õpilane peab tähtsaks, et EL on meile toonud euro, kindlustanud vabadust, heaolu, majanduslikku iseseisvust;
- Õpilane analüüsib Lotemaa teemapargi asukohta lähtuvalt EL-st – kui Eesti Vabariik poleks EL-u liige, siis oleks see teemapark kindlasti rajatud Tallinna külje alla;
- Õpilane arvab, et Eesti ootab noori tagasi, kuid riik peaks noortele näitama, et neid väärtustatakse Eestis;
- Õpilane käsitleb EL-i teemat läbi oma silmade – eurole üleminek, viisavabadus, ühise tegutsemise idee, sõprade omamine erinevate riikide noorte hulgas, üksteise abistamine probleemide ja raskuste puhul;
- Õpilane räägib EL-ist läbi iseenda (vaba liikumine, koostööprogrammid, toetused) ja toob välja, et oleme suures sõltuvuses üksteisest;

- Õpilane avaldab arvamust sellest, mis oleks tema arvates juhtunud, kui Eesti ei kuuluks EL-u. Samas seotab ta Eesti Vabariigi õnnestumisi EL-ga;
- Autor oskab oma tegemisi seostada mitte ainult Euroopa Liiduga, vaid tunnetab, et oleme osa EL-st ja teeb seda läbi isikliku ja oma pere kogemuse. Eseest leiab loovust, ei ole igavaid stampe ja stereotüüpe.

Neljanda kodanikuteemalise esseekonkursi parimad tööd kirjutati õpilaste poolt, kes õpivad Tartu Mart Reiniku Koolis, Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasiumis, Võru Kesklinna Koolid ja Saku Gümnaasiumis. Käesolevale esseekonkursile esitasid oma töid ka õpilased Haapsalu Kutseõppeasutusest ja Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakoolist.

Üldhariduskoolide VII – IX klassi õpilaste auhinnatud tööd

I koht	Pauliine Konsa	Tartu Mart Reiniku Kool	9. klass
II koht	Kristina Bianca Rantala	Võru Kesklinna Kool	9. klass
II koht	Getrin Valge	Võru Kesklinna Kool	8. klass
III koht	Laura Ruuder	Võru Kesklinna Kool	9. klass
III koht	Andre Viitkin	Võru Kesklinna Kool	8. klass
III koht	Hanna-Marie Vabaoja	Saku Gümnaasium	9. klass

Üldhariduskoolide X-XII ning kutsekoolide õpilaste auhinnatud tööd

I koht	Anton Tšizov	Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium	12. klass
II koht	Mirjam Henno	Saku Gümnaasium	12. klass
II koht	Anton Tkatsš	Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium	11. klass
III koht	Maret Lond	Saku Gümnaasium	12. klass
III koht	Hanna-Katrin Krestinov	Saku Gümnaasium	12. klass
Eripreemia	Lisanna Ots	Saku Gümnaasium	12. klass
Eripreemia	Reimo Loopere	Saku Gümnaasium	12. klass

Pauliine Konsa

Tartu Mart Reiniku Kool, 9. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: saavutused ja kaotused?

„Eesti väiksus lubab meil ühiselt oma riiki tunnetada ja haarata.“ -nii lausus Toomas Hendrik Ilves Eesti Vabariigi 91. aastapäeva kõnes. Ta pidas silmas seda, et Eesti riigi väiksus on üheks meie eeliseks, kuna oleme kokkuhoidvamad ja meie ühtekuuluvustunne on sügavam kui mõnes suurriigis. Ilus viis, kuidas öelda seda, et Eestis elab 1,3 miljonit inimest ja me oleme üks Euroopa väiksemaid riike nii rahvaarvult kui pindalalt. Aga kuidas on võimalik, et üks selline väike riik omab sellist kõrget kultuuri ja on majanduslikult väga heal järjel?

Paar kuud tagasi avati Läti piiri ääres Lottemaa teemapark. Pole ühtegi väikest last, kes ei oleks sellest kuulnud, ega ühtegi Lotte huvilist, kes poleks oma vanematele pidevalt pindakäinud, et saaks aga sinna minna. Tõesti - see on vahva koht, mis pakub huvi nii suurtele kui väikestele ja kus on hea oma perega aega veeta. Paljud vanemad kurdavad kõrgete hindade üle, siis aga vaatavad ringi ja mõistavad, et sellise koha ehitamine ja töökorras hoidmine nõuab palju raha ja vangutavad vaid päid, et kus see raha tuleb, ega ometi nende endi rahakottidest. Raha aga tuleb hoopis kaugemalt, kui täpsem olla, tuli raha Eesti Arengu Sihtasutuselt, kes aga omakorda sai raha Euroopa Regionaalarengu Fondilt, mis tähendab, üldiselt võttes, et Lottemaa ehitati Euroopa liidu (edaspidi EL) rahade eest. Praegusel ajal on peaaegu iga ühiskondlik hoone Eestis ehitatud EL-i rahade eest. Meie oma riik küll panustab selliste ühiskondlikult vajalike hoonete või teemaparkide ehitusse, aga võrreldes EL-ilt tulevate rahadega on see summa siiski kaduvväike. Aga kui nüüd mõelda, et Eesti ei kuuluks Euroopa Liitu. Lottemaa rahastamine on sellise stsenaariumi puhul küll kõige väiksem mure. Eestil puudusid rahalised võimalused koolide renoveerimiseks või maanteedehitamiseks ja korrashoiuks. Lihtsalt öeldes sõltume me EL-i rahastusest ja kui Eesti ei kuuluks EL-i, ei saaks me sealt ka toetust. Enamus Eesti

teadusest toimib EL-i rahastusega; ülikoolid, millede üle me nii uhked oleme, viireleksid ilma EL-i toetusteta vaesuses. Plaanitav Rail Baltic, mis hakkab ühendama Eestit Euroopaga ja naaberriikide Läti ning Leeduga, saab olema esimene omataoline ühendus Eesti ja Euroopa vahel ning suur samm Eesti transpordi jaoks. Kui Eesti ei kuuluks EL-i ei saaks me isegi unistada sellisest võimalusest. Eeldatavasti toetab EL seda projekti kuni 85% ulatuses. Isegi kui Eesti ja Läti ning Leedu eraldaksid suuri summasid oma eelarvetest Rail Balticu ehitamiseks, ei oleks Balti riigid võimalised ise kogu Rail Balticu maksumust tasuma, seetõttu on EL-i toetus hädavajalik. Me sõltume EL-i rahalistest toetustest.

Põhjus, miks Lottemaa ehitati Läti piiri äärde, mitte aga näiteks Tallinna külje alla, on soov saada külastajaid ka välismaalt, eriti Lätist. Kõlab igati loogiliselt. Aga kui me ei kuuluks EL-i oleks Lottemaa arvatavasti Tallinnast kiviske kauguselt Viimsi poolsaarel, pigistatuna Rannarahva muuseumi ja Eesti Sõjamuuseumi vahele. Eesti piiri ääres poleks ühtegi turismikeskust, ei oleks ka muuseume ja turismitalusid, sest välismaalastel puudus kõigi selliste huviväärsuste vastu igasugune huvi. Põhjus on lihtne - kuna Eesti kuulub EL-i saame me viisavabalt reisida teistesse EL-i liikmesriikidesse ja nii saavad ka välismaalased Eestisse tulla viisavabalt. Kui aga Eesti ei kuuluks EL-i, peaksime me taotlema viisa, kui soovime minna EL-i riikidesse, samamoodi peaksid toimima ka välismaalased, kes soovivad Eestisse tulla ning see oleks kulukas ja aeganõudev. Seetõttu väheneks turistide hulk Eestis, ja kuna turism on üks suur tuluallikas, kaotaksime palju raha, rääkimata sellest, et viisavabaduse puudumisega kaotaksime võimaluse reisida lihtsalt ja mugavalt ringi mööda Euroopat. Seetõttu oleks ka lätlaste huvi meie Lottemaa vastu hulga väiksem, kuna nad peaksid vaeva nägema ja kulutama oma aega ja raha, selleks et tulla Eestisse.

1. jaanuaril 2011 läks Eesti üle eurole, varasem Eesti kroon kadus kasutuselt. Seda kajastati kui suurt sammu Eesti jaoks, lõpuks oleme täieõiguslik EL-i riik. Tõsi ta on, paljud asjad muutusid lihtsamaks, näiteks ei pea enam raha vahetama kui reisida riiki, kus on eurod kasutusel. Samas süüdistatakse eurole üleminekut hindade tõusus. Krooni ajal sai 25 kr eest osta endale korraliku prae, praegu seda 1,6 euro eest küll ei saa. Kuigi keegi ei oska öelda, mis oleks juhtunud siis, kui me poleks läinud eurodele üle ja kas ka praegusel ajal saaks 25 kr eest enda kõhu täis, on üks asi kindel, meil oleks endiselt kasutusel oma ilus raha. Aga Eesti

liitus EL-iga ja üheks meie eesmärgiks sai Eurole üleminek, mis ka täitus.

EL küll otseselt ei kontrolli meid, aga siiski me peame aru andma oma tegevuste ja rahapaigutuste koha pealt. Me ei saa ise otsustada täielikult oma majanduse, poliitika ja sõjanduse üle, vaid peame juhinduma EL-ist. Nagu Brüsselis otsustatakse, nii peame ka tegema. Umbes aasta tagasi tekitas suurt segadust ja meelepaha hõõglampide keelustamine Eestis. EL keelas nende müümise, kuna säästulambid on märksa ökonoomsemad ja säästlikumad võrreldes hõõglampidega. Nii mõjub EL ka tooteid, mida Eestis müüakse ja mida me tarbime.

EL-i kuuludes oleme osa suurest riikide ühendusest. Me ei ole ainult väikeriik Venemaa kõrval, kes üritab oma identiteeti hoida ja kaitsta, värisedes pidevas hirmus, et me võime uuesti oma vabaduse kaotada. Kui me ei kuuluks EL-i, puuduksid meil ressursid, et arendada oma kultuuri. Oleksime eralduses teistest Euroopa riikidest, nii piiride kui ka poliitilises mõttes. Võimalik, et meil oleks vähem immigrante ja oma raha ning saaksime rohkem otsustada oma riigi üle ja osta hõõglampe, aga samas, ei areneks me sama kiiresti kui teised Euroopa riigid. Kogu raha kuluks taristule, mistõttu jääksid rahast ilma turismikeskused ja koolid, kahjustada saaks nii haridustase kui ka turism. Rääkimata teemaparkidest nagu Lottemaa, mis oleks ainult unistus väikelaste peades. Kuigi paljud Eesti kodanikud olid EL-i liitumise vastu, on see toonud Eestile rohkelt kasu ning, kui me sinna ei kuuluks, oleks me hoopis teistsugune riik ja mitte pooltki nii edukas ja iseseisev, nagu me praegu oleme.

Kristina Bianca Rantala

Võru Kesklinna Kool, 9. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on minu jaoks Euroopa Liit?

Minule tähendab Euroopa Liit vabadust, valikuvõimalusi, avastamisrõõmu, inimlikke väärtusi, head haridust, turvatunnet ja unistuste täitumise võimalikkust.

Minu isa, kes on soomlane, tuli Soomest Eestisse 20 aastat tagasi. Siin kohtas ta minu ema ja üheskoos asutasid nad ettevõtte, mis toodab energiatööstusele seadmeid. Kuna Eesti ei olnud tol ajal Euroopa Liidu liige, oli asjaajamine eksportivale ettevõttele väga keeruline. Palju energiat kulus tollibürokraatiaga tegelemisele ja järjekordades seismisele. Raske oli isal ka seetõttu, et kuna siis oli võimalik saada korraga ainult kahenädalast viisat, pidi ta kogu aeg tähtaja möödudes riigist välja sõitma. Kuna ta elas ja tegutses Lõuna-Eestis, oli see küllaltki vaevaline protsess. Nüüdseks on see minevik. Kõik sujub tänu tööjõu ja kaupade vabale liikumisele ning minu isa saab edukalt oma ettevõtet juhtida ja on minu jaoks alati olemas.

Minu vanemad on ettevõtte arendamiseks saanud Euroopa Liidu fondidest erinevaid toetusi. See on aidanud tootlikkust kasvatada ning töökeskkonda parandada. Praegu ekspordib ettevõtte toodangut üle maailma, kuid eelkõige Euroopa Liitu.

Mina olen kahe riigi – Eesti ja Soome kodanik. Meie pere elab Eestis, käin siin koolis ja minu vanematel on siin töökoht. Minu teine kodu asub Soomes. Tänu liikumisvabadusele saan vaevata, turvaliselt ja probleemideta käia üle piiri. See on mulle väga tähtis, sest Soomes elavad mu armsad sugulased ja sõbrad ning me käime seal igal võimalusel. Olen sõitnud kahe riigi vahet niikaua, kui mäletan, ja ei kujuta oma elu teistmoodi ette. Euroopa Liidus oldud aastate jooksul on Eesti teede kvaliteet tublisti paranenud ja sõit Soome kulgeb palju sujuvamalt.

Tegelen aktiivselt muusikaga ja minu suur unistus on kunagi välismaale õppima minna. Tänu Euroopa Liidule on mul palju erinevaid valikuvõimalusi. Saan minna haridust omandama ükskõik millisesse

Euroopa Liidu liikmesriiki – kui ainult keelt oskan. See tähendab mulle head haridust.

Mulle meeldib, et Euroopa Liit on mõjutanud ka Eesti inimeste väärtushinnanguid. Meil aktsepteeritakse neid, kes ei vasta kindlatele standarditele, ja ollakse üksteise suhtes mõistvamad. Minule on see väga tähtis. Räägitakse rohkem inimlikkusest ja sallivusest ning see on miski, mille poole inimkond võikski pürgida. Lisaks toimub Euroopa Liidu liikmesriikide vahel tihe õpilasvahetus, mille kaudu on võimalik õppida tundma ja austama erinevaid kultuure. Mina olen majutanud vahetusõpilasi Saksamaalt ja Soomest. Kevadel saan võibolla sama programmi raames ise Saksamaale minna, mis tähendab uue kultuuri-keskkonna avastamisrõõmu.

Minu vanaema kõige kaugem reisikoht oli kohalik külapood. Ta luges palju reisiraamatuid ja unistas reisimisest, kuid tema ajal puudusid selleks võimalused, keskkond oli suletud. Ta ei oleks suutnud ettegi kujutada sellist vabadust, nagu on tänapäeval Eestis tänu Euroopa Liidule. Meil on nüüd võimalik oma unistusi täita. Minu isa on pärit põliste põllumeeste perest, aga saatuse tahtel pidi ta teise eriala valima. Tänu Euroopa Liidu toetustele saab ta nüüd oma põlluharimiskirge hobi korras Soomes harrastada. Kevaditi ja sügiseti on ta Soomes põllumehekohustusi täitmas: põldu kündmas, vilja külvamas ning koristamas. Nii saab isa teha seda, mida ta tõeliselt armastab.

Euroopa Liit moodustati majandusliku ja riikliku turvatunde loomiseks. Seeläbi võime olla kindlad, et ka nii väike riik nagu Eesti võib ohu puhul suuremate ja tugevamate abile loota. Eesti saab Euroopa Liidu toetuste abil oma majandust tugevdada ja olla samas iseseisev. See teadmine loob mulle turvatunde.

Euroopa Liit on avardanud Eesti võimalusi maailmas läbilöömiseks ning loonud mulle parima elukeskkonna.

GetrinValge

Võru Kesklinna Kool, 8. Klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on minu jaoks Euroopa Liit?

Tänavu, 2014. aastal, möödus 10 aastat Eesti ühinemisest Euroopa Liiduga.

Minule tähendab Euroopa Liitu kuulumine ennekõike kokkuhoidmist teiste riikidega. Ühtekuuluvustunne on seotud sellega, et riigipäid huvitavad üha rohkem ka meie soovid, mille järgi nad üritavad meie heaolu parandada. Nii palju kui mina olen kursis poliitikaga, olen aru saanud, et Euroopa Liidu positiivseks pooleks kujunebki meie ühtehoidmine ja probleemide lahendamisel ja otsuste tegemisel kaasatakse kõigi Euroopa Liitu kuuluvate riikide esindajad.

Minule kõige märgatavam muutus Eestis oli euro käibe tulek. See on kindlasti mingil määral muutnud minu igapäevaelu aga kindlasti rohkem minu vanematel. Tean, et paljud on euro tuleku maha laitnud. Väidetavalt on hinnad palju tõusnud ja Eesti majanduselu halvenenud. Mina eriti kaasa rääkida ei oska, kuna ma ei mäletagi Eesti krooni aega. Isa rääkis, et mina sain kunagi päevas taskuraha 10 krooni ja see tegi mulle rõõmu palju. 10 krooni eest sai sel ajal kommipaki ja limonaadi, raha jäi veel ülegi! Kui mina saaksin praegu taskuraha 60 euro senti, ei saaks ma selle eest suurt midagi, heal juhul ainult väikese kommipaki. Nüüd ma ei teagi, kas hindu on mõjutanud euro tulek või hoopis mõni muu tegur.

Paljud pereisad või –emad on sunnitud välismaale tööle minema, kuna Eesti palgad on väikesed. Noored tõttavad välismaale paremat haridust otsima. Seegi on üks Euroopa Liidus olemise eeliseid. Euroopa Liiduga ühinemine andis meile head võimalused kergemalt välismaale õppima asuda, ringi reisida või hoopiski mõnda teise riiki elama minna. Viisavabaduseta oleks reisimine palju keerulisem. Olen ise ka mitu korda Euroopa Liidus reisinud ja see on palju kergem kui väljaspool Euroopa Liitu.

Vanematelt kuulsin, et Euroopa Liitu astumine tõstis Eesti kaalu kogu Euroopas. Kui varem meiega eriti ei arvestatud, siis praegu saame oma arvamust avaldada ja sellega arvestatakse. Eesti on tänu Euroopa Liitu astumisele palju otsustusvõimelisem ja elanikkonna heaolu on tänu Euroopa Liidu toetustele tõusnud.

Peale Euroopa Liitu astumist on paranenud ka meie infotehnoloogia valdkond. Kaasaegsed kommunikatsioonivahendid on meile kõigile palju kättesaadavamad. Arvutid, tahvelarvutid, nutitelefonid ja mobiilne internet on meile praegu tavalised sidevahendid. Väljapool Euroopa Liitu see valdkond nii arenenud pole. Eesti on tõusnud maailmakaardile kui e-riik.

Mina arvan, Euroopa Liit on Eestile kaasa toonud ennekõike turvatunde ja probleemide ühiste lahendamise. Euroopa Liiduta poleks meil paljusid kaupu, aga ka mitmeid toetusfonde, üritusi, kokkuvõttes ka teadmisi.

Kui hakkasin uurima, mis on Euroopa Liit ja millega see tegeleb, sain teada, kui Eesti poleks Euroopa Liidus, poleks meil praegust Eestit. Mul on hea meel, et Eesti otsustas ühineda Euroopa Liiduga.

Laura Ruuder

Võru Kesklinna Kool, 9. Klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?

Euroopa Liit on liikmesriike hõlmav majanduslik ja poliitiline ühendus. Euroopa Liidu eesmärk on kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumine Euroopas. Mina pole ilmselt kõige pädevam inimene toomaks välja Eesti argielu, majandusliku seisuga või julgeoleku plusse ja miinuseid pärast kümnet aastat Euroopa Liidus, kuid mõni näide mul siiski on.

Statistikaandmeid uurides sain teada, et 2004. aastal suhtus Euroopa Liidusse positiivselt vaid 38 protsenti Eesti elanikest, 2013. aastal aga juba 80 protsenti küsitletutest. 2004. aastal inimesed veel ei teadnud, kuidas täpselt Euroopa Liit toimib ja mida see meile annab. 2013. aastal inimesed juba teadsid, kuidas EL toimib ja mida see igale üksikisikule annab.

Mida me oleme Euroopa Liidus kümne aasta jooksul saavutanud? Eesti eelmine välisminister Urmas Paet ütles, et Euroopa Liit on meile andnud vabadust, kindlust ja heaolu, mis väljendub ka statistikas. Liidul on oluline tähtsus meie majanduse arengule. Kaubad liiguvad vabalt ning iga kaupmees saab soovitud kaupa turule viia ja müüa. Oleme saanud Euroopa Liidust palju toetusi. Näiteid võib tuua ka Võru linnast: imeilus Katariina allee, rekonstrueeritud Kreutzwaldi tänav, Tamula rannapromenaad.

Ka põllumajandustoetuste kohta võib Võrumaalt näiteid tuua. Mitu mahetootmistalust on tänu Euroopa rahadele jalad alla saanud. Inimesed, kes pole Eestis tööd leidnud, saavad vabalt oma erialale vastavat tööd Euroopa riikidesse otsima minna. Nii mõnigi minu tuttav on leidnud endale välismaal meelepärase töökoha. Euroopasse minnakse aga ka õppima. Minu sõbrad on nii vahetusõpilasena kui ka -üliõpilasena Euroopas õppinud. Nende eeskujul on minulgi plaan kunagi Austriasse õppima minna.

Meie julgeolek on märgatavalt kasvanud. Inimesed tunnevad end turvaliselt, sest teavad, et Euroopa Liidu liikmesriigid on valmis meile sõjalise olukorra puhul appi tõttama. Eriti tähtis on praeguse pineva olukorra ajal seda teada ning vähemalt minus tekitab see kindlustunnet.

Välja toodud näited on Euroopa Liidu plussid, mida suutsin leida päris mitu.

Millest oleme pidanud Euroopa Liidus loobuma?

Minu arvates on Euroopa Liitu astumise suurim miinus see, et oleme mõnikord pidanud oma põhiseadusega vastuollu minema ning liikmesriikide kasuks järeleandmisi tegema. Teiseks on mul väga kahju sellest, et pidime loobuma Eesti kroonist. Kuigi pärast eurole üleminekut on välisriikidega kergem arveldada, on Eesti krooni kadumisest ikkagi kahju. Ka headel töökohtadel Euroopas ja kaupade vabal liikumisel on omad miinused. Toimub ajude väljavool ja nendele ettevõtetele, kes ekspordivad või impordivad, kehtivad kallid euronõuded. Bürokratia on kasvanud.

Kokkuvõttes on 10 aastat Euroopa Liidus minu arvates Eestile ikkagi head teinud. Muidugi võib selle üle spekuloida, et milline oleks Eesti siis, kui me poleks astunud Euroopa Liitu, kuid seda ei saa me kunagi teada. Minule tähendab Euroopa Liit ühtset tervikut, nagu ühtset rinnet. Ühtsuses võibki peituda kõige tugevam jõud. Tsiteerin taas Urmas Paeti: „Euroopa Liit ei ole „nemad“ seal Brüsselis, Euroopa Liit oleme meie ise.“ Ja sellesse mina usungi.

Andre Viitkin

Võru Kesklinna Kool, 8. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?

Kümme aastat on möödunud ajast, mil täitus Eesti suur eesmärk - liitumine Euroopa Liiduga. Enne liitumisele eelnenud rahvahääletust leidis Eestis kindlaid Euroopaga ühinemise pooldajaid, kuid samas oli tugevalt kuulda ka eurovastaste häält. Rohkem jäid kõlama siiski Euroopa-meelsed ning 2004. aasta 1. mail liitusimegi Euroopa Liiduga. Käesolevaks ajaks on Eesti tänu oma kiirele arengule tugevalt ELi keskmistele maadele järgi jõudnud, kuid ilmselt on riik pidanud selle saavutuse nimel ka nii mõndagi ohvriks tooma.

2011. aastal sai Eestist 17. maa, kes liitus Euroopa Liidu ühtse rahatsiooniga ja riigis tuli käibe euro. Pidime loobuma seni kasutusel olnud kroonist, kuid samas näitas see, et Eesti majanduspoliitika oli olnud õigel teel. Lisaks aitas eurosooniga liitumine tavakodanikel vähendada reisimisel tekkivaid valuutavahetuse probleeme. Näiteks olen mitu korda perega Euroopa Liidu liikmesriikides reisisid saanud kaupade eest eurodes tasuda - enam ei pea aega kulutama rahavahetusele. Reisimine on Euroopa Liidu lihtsamaks muutunud veel tänu Schengeni viisaruumile. Riikidevaheline piiriületus on hõlpsam ja pole vaja aega passikontrollile raisata. Hiljuti külastasime perega erinevaid Euroopa riike. Selle teekonna muutsid meile mugavamaks ID-kaart ning kiire ja lihtne piiriületus.

Tänu kiiremale ja mugavamale piiriületusele on kasvanud ka turistide arv, mis on omakorda elavdanud riigi majandust. Lisaks aitavad majanduse arengule kaasa rahalised eurotoetused. Väga paljud põllumajandusega tegelevad ettevõtted ja talud on saanud Euroopa Liidult abi. Euroopa Liit on rahastanud erinevaid projekte, alustades näiteks teedehitusest ja lõpetades koolimajade remontimisega. Minu kodulinnas Võrus on praegu Euroopa Liidu abiga valmimas tulevane riigigümnaasium.

Kuigi Euroopa Liit pole sõjaline organisatsioon, võime ennast sinna kuuludes siiski turvalisemalt tunda. Pole eriti usutav, et liit ei teeks midagi, kui see mõnda liikmesriiki tabaks mingi oht. Oleme iga päev Euroopa ühiskonnaga seotud ja meie liitlasteks on paljud mõjuvõimsad Euroopa riigid. Ukrainas toimuva kriisi tõttu tunnevad paljud Venemaa naaberriigid muret oma turvalisuse pärast, teiste seas ka Eesti. Euroopa Liit on avaldanud Venemaale survet, et too lõpetaks oma sõjalise tegevuse Ukrainas, lisaks on vaenuliku riigi vastu kehtestatud mitmeid sanktsioone. Kõike seda on tehtud eesmärgiga tõsta kogu Euroopa, sealhulgas ka Eesti julgeolekut ning turvatunnet.

Nagu öeldakse, pole aga head ilma halvata. Paljude inimeste arvates, kes mäletavad ka nõukogudeaegset perioodi, tundus Euroopa Liiduga liitumine Eesti iseseisvuse vähedamisena. Inimestel tuli kohanda uue olukorraga, hakata arvestama Euroopa Liidu seaduste, käskude ning soovitusetega. Mõnedki ettevõtted on oma tegevuse pidanud lõpetama, sest ei suutnud kõiki ELi poolsed nõudeid täita.

Euroopas on küll mugav reisida, kui ei pea rahvahetamisele enam nii palju aega kulutama, kuid endiselt igatsevad ja meenutavad veel paljud ilusaid Eesti rahatahti, millest me euro kasutuselevõtu tõttu loobuma pidime. Lubati, et "euro hinda ei tõsta", aga siiski on meie poodides toimunud märgatav hinnatõus. Paljud hinnad on samad, mis teistes rikkamates Euroopa riikides, aga palgad ja pensionid pole Eestis veel nende tasemele järele jõudnud. Näiteks elavad minu lähedased, tädi ja vanaema Soomes, kus palgatase on Eestiga võrreldes märgatavalt suurem.

Viimase kümne aasta jooksul on Eesti riik märgatavalt paremaks ja euroopalikumaks muutunud. Elanikud on küll pidanud muutustega harjuma, aga enamasti on need muutused olnud lõpuks positiivsed. Ootan huviga, mida toovad kaasa järgmised 10 aastat ning kui kaugemale Eesti selleks ajaks oma arengus jõuab.

Hanna-Marie Vabaoja

Saku Gümnaasium, 9. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: Milline oleks tänapäeva Eesti väljaspool Euroopa Liitu?

Lähtudes ülaltoodud pealkirjast, arvan, et see sõnastus oleks vale, kui meie otsus oleks olnud 10 aastat tagasi Euroopa Liiduga ühinemisele eitav. Pealkiri oleks olnud näiteks nii "Imeilus elu Estonia Slaavi Vabariigis" või "Meie imeilus elu seltsimees Putini poolt juhitud Eesti Föderatsioonis". Poliitiliselt oleksime kindlasti kaotanud oma iseseisvuse meie suure naabri tõttu.

Hetkel on elav näide Euroopa külje all paiknevas Ukrainas, kus meie „kalli“ ida-naabri "rohelist mehikesed" toovad vabadust seal elavatele venelastele. Kaua ei ole ka möödunud ajast, millal meie kallis naaber tegi suure "vabastusretke" Gruusiasse. Siin ei saa nõustuda ka sellega, et meie ainus kaitse on NATO. Kindlasti annab meile lisaks kindlustunnet ka kuulumine Euroopa Liitu. Ukraina sündmuste näol näeme Euroopa Liidu sanktsioone Venemaa suhtes, mis alguses tundusid liiga leebed ja neid tuli kaua oodata. Nüüd, paari kuu möödudes näeme, kuidas Venemaa majandus selle all kannatab, rubla kurss on nelja kuuga kukkunud 41 rublast eurosuhetes 54 rublale. Arvan, et eelpool toodud oleks olnud kõige tõsisemad probleemid, kui me ei oleks ühinenud Euroopa Liiduga.

Kui meie riik oleks kuidagi pääsenud vallutajast, oleks meil ikkagi väga raske. Meie riik on väga väike ja raske oleks olnud püsida majandusega ühel järjel Euroopa Liitu kuuluvate riikidega. Eriti oleks olnud probleemid põllumajanduses, kus Euroopa Liidu maad saavad väga palju toetuseid, et oma põllumajandust arendada ja kasvatatud toodangut turustada. Hetkel, kui kuulume Euroopa Liitu, võitleme ju selle eest, et toetused põllumajanduses suureneks ja oleks sama suured kui vanadel liikmesriikidel. Kui need puuduksid täielikult, võiksime unustada poodides müüdavast kodumaisest toodangust, mis praegugi on kallim kui Hispaanias või Poolas kasvatatud.

Analoogiline teema oleks ka meie teedega. Kindlasti ei oleks meil nii palju uhkeid teid kui on suudetud ehitada viimase kümme aasta jooksul. Iga siledama ja suurema tee alguses on ilus suur sinine silt, et antud tee on valminud osaliselt või suuremas osas Euroopa Liidu toetusel. Vabariigi teedel valitseks sarnane kaos kui hetkel Tallinnas, kus kohalik võimupealik kasutab raha pigem propagandaks kui teede ehituseks. Selliseid valdkondasid võib veel tuua mitmeid, kus saame kasutada Euroopa Liidu abirahasid: looduskaitse (prügimägede likvideerimine), tervisehoid, turismiedendus, transport, loodusvarade kaitsmine, kultuuritoetused, uute töökohtade loomine ja veel palju muud. EL rahastab paljusid erinevaid projekte ja programme mitmetes eri valdkondades, nagu regionaal- ja linnaareng, tööhõive ja sotsiaalne kaasatus, põllumajandus ja maaeluareng, merendus- ja kalanduspoliitika, teadusuuringud ja innovatsioon ning humanitaarabi.

Kuulumine Euroopa Liitu on avanud ka paljudele inimestele võimaluse minna töötama teistesse liikmesriikidesse, mis oleks raskendatud, kui me Euroopa Liitu ei kuuluks. Samuti on noorte seas väga populaarne minna õppima välismaale: näiteks Inglismaa ülikoolidesse, kus Euroopa Liit ulatab taas oma abistava käe ja teeb selle võimalikuks. Analoogilist õppima minemist praktiseeris minu vanem õde, kes just sellel aastal lõpetas, pärast neli aastat kestnud õpingud Birminghami ülikooli kuldmedaliga.

Seega võime kokkuvõtlikult öelda kindlasti, et kümme aastat tagasi vastuvõetud otsus oli ainuõige. Üksi praeguses keerulises maailmas oleksime kindlasti kaotanud palju oma kultuurist, elanikonnast ja vabadusest.

Anton Tšišov

Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium, 12. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?

Kuigi Eesti on võtnud ELi tegevusest osa juba üle 10 aasta, ei tunne mõned eestimaalased isegi Euroopa Liidu toimega seotud kahjulikku mõju ega märka Euroopa Liidu töö häid külgi. Selles arutluses tahaks kaasa mõelda, mida oleme saavutanud ja millest pidime loobuma, osaledes ELi töös aastatel 2004-2014.

Pole kahtlustki, et Euroopa Liidu toetus andis meile palju võimalusi muuta elu meie riigis paremaks. ELi abita ei saaks meie vabariigi valitsus paljude suurte projektidega nii kenasti hakkama. Meie koostöö tulemusi võib näha, reisides mööda Eestit. Kasutades Euroopa Liidu rahatoetusi ja kvaliteesete ehitajate abi, uuendati meie taristu. Igal pool paigaldati laternad, vahetati elektriraudtee kontakivõrk, korraldati ohtlikud teeristmikud ümber, ehitati uued ootepplatvormid raudteejaamades. Liiklusteed said mugavamaks ja ohutumaks. Nii suurte linnade kui ka väiksete külade autobussikoondistesse tulid uued turvalisemad ja säästlikumad bussid. Need bussid vahetasid vananenud tehnikat, mis oli reisijate jäoks ebamugav ja paljuski amortiseerunud. Hoolimata neist ilmsetest edusammudest ei saa selline koostöö küll katkeda, peame veel rohkesti asju edasi arendama ja paremaks muutma.

Teine valdkond, millest sooviks rääkida on meie ühine rahaühik - euro. Kuigi mõned teadlased arvavad, et rahvuslikust valuutast loobumine kaasnes hindade üldise tõusuga, euro kasutuselevõtt andis majandusele palju uusi võimalusi. Näiteks, üheaegselt mitmes riigis tegutsenud firmad pidid askeldama rahvusvaluuta vahetamisega. See oli üpris kulukas ja aeganõudev tegevus, millest on nüüdseks loobutud.

Järgmine saavutus - on avatud riigipiirid. Ärimehed saavad korraldada oma kaupade, tööjõu ja ideede vaba liikumist mööda Euroopa Liidu territooriumi. Turistid võivad reisida ja külastada teisi riike võttes kaasa ainult isikut tõendava dokumendi. Ühe sõnaga, riigipiirid pole enam takistuseks meie riigi majanduse arengule ning inimeste vaba liikumisele.

Osalemine ELi tegevuses kaasnes Eesti jäöks märkimisväärsete saavutustega kõrghariduse vallas. Enne Euroopa Liitu astumist välismaal õppimise võimalused olid meil piiratud Balti ja Skandinaavia piirkonnaga ning lõpmatu Euroopa hariduse süsteemi potentsiaal jäi kasutamata. Euroopa Liit hakkas korraldama üritusi, mille raames Euroopa Liidus asuvad ülikoolid said oma kogemust teistega jagada. See kogemus muutis Eesti kõrghariduse süsteemi paremaks ja efektiivsemaks. Praeguseks muutusid meie ülikoolid palju paremaks, mis annab häid võimalusi ka välismaal haridustee jätkamiseks.

Pean aga nentima, et hoolimata sellest, et Euroopa Liidu toetus andis palju võimalusi muuta elu meie riigis paremaks, pidime mõnest asjast samal ajal kahjuks loobuma. Euroopa Liidu töökord ei saa lubada vastumeelsusi välispoliitika vallas, seega kõik ELi liikmed peavad andma ühesugust vastust erinevate globaalse poliitika väljakutse kohta. Tegemist on kirjutamata hea tavaga. See Euroopa Liidu omadus raskendab Eestile iseseisva välispoliitika veetmist või isegi teeb seda poliitika elluviimist võimatuks. Samas püüab Euroopa Komisjon arvestama Eesti välispoliitiste ideedega.

Euroopa Liidu liikmed peavad olema vastutustundlikud üksteiste heaolu eest, seega, kui üks ELis osalev riik saatub hätta või majanduskriisi, siis teised Euroopa Liidu liikmed tulevad hädasse sattunud riigile appi. Ühelt poolt annab taoline vastutus meile stabiilsuse- ja turvalisustunnet juurde. Teiselt poolt, teisi riike abistamiseks on mõnikord vaja oma healou ohverdada ja oma tulu teistega jagada. Vahst küll tundub, et mõned ELi riigid korraldavad oma majanduselu nii lohakalt, et nendega oma edu jagamist peetakse alandavaks ja isegi solvavaks.

Kokkuvõtteks saab öelda, et Euroopa Liidus olles saavutas Eesti kümne aasta eest palju tähtsaid eesmärke, nimelt: taristu rekonstruktsioon, Euroopa Liidu ühisvaluuta elluviimine, Euroopa turuga integratsioon, hariduse kvaliteedi taseme tõus. Loomulikult ei saanuks kõik teoks ilma meie endi panuseta. Mis saab edasi? Kaldun arvama, et peame veel palju pingutama. Siir töö on veel alles ees, sest kui meis on tõepoolest piisavalt tahet muuta Eestimaa veelgi euroopalikumaks, sõbralikumaks, turvaliseks ja jõukaks, peame olema hoolivad, kõige ja kõigi vastu, mis siin sees on.

Skeptikud väidavad, et praegu ei ole just parim aeg põhimõtetest rääkida. Enamik tahaks meelsamini kuulata juttu materiaalistest hüvedest, meeletust reisist, luksusautost või rikkast perekonnast. Arvan siiski, et heaolu ja harmoonia on siiski seotud põhimõtete, õigluse, solidaarsuse ja turvalisusega. Et mitte iialgi ei tohi demokraatiast loobuda. Ja Eesti jääb ainult niikaua Euroopaks, kuni neid seoseid mõistetakse ja järgitakse.

Mirjam Henno

Saku Gümnaasium, 12. Klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on sinu jaoks Euroopa Liit?

Eesti on olnud Euroopa Liidu liige aastast 2004. Selle aasta mais sai Eestil täis kümme aastat liitumisest. Euroopa Liidus olemine on Eestit palju mõjutanud erinevates valdkondades: kultuuris, poliitikas ja majanduses. Euroopa Liit võib mõjutada ettevõtteid, kes laieneda tahavad, töölisi, kes mujal tööd otsivad, poliitikuid, kes oma karjääri edendada tahavad, aga ka igat tavainimest, kes Euroopa Liidus elab. Aga mida tähendab Euroopa Liit gümnaasiumi õpilasele? Ja kuidas see tema elu mõjutab?

Kõige tähtsam on minu jaoks see, et Euroopa Liidu riikidesse on lihtne reisida. Reisimiseks on ainult vaja omada ID kaarti. Euroopa Liidust väljapoole reisisid on aga vaja passi ning viisat. Ainult ID kaardiga reisisel on võimalik hoida nii aega kui ka raha kokku, sest reisimine võib noorele inimesele niigi väga kulukas olla. Ma leian, et just noortel oleks vaja reisida, et saada elu kogemusi ning näha kuidas mujal elatakse. Tänu reisimise lihtsusele on võimalik kokku puutuda erinevate rahvuste ning kultuuridega ja tutvude nende ajaloo. See tekitab isiklikku huvi ajaloo vastu, mida ainult raamatust lugedes ei pruugi tekkida. Samuti on võimalik kohalikega suheldes õppida tundma nende elu selles riigis. Tuttavad välismaal võivad abiks olla igaühele, kes tahab kunagi välismaal elada, ettevõtet rajada, õppida või töödada. Samuti õpime reisisid tajuma elu oma enda riigis teisest küljest. Tihti jääb kahe silma vahele hea, mis meid ümbritseb ja me näeme ainult halba. Teiste riikide olukorda oma silmaga nähes õpime hindama kõike head, mis meie riigis on ja meil on võimalus saada ideid, kuidas halba paremaks muuta.

Kõik see laiendab silmaringi ning on ainult positiivne. Reisisid õpivad inimesed olema tolerantsemad. Eestis ei leidu suurel hulgal inimesi erinevatest religioonidest või rassidest. Seetõttu olen ma kokku puutunud paljude inimestega, kes on rassistlikud. Olen kohanud inimesi, kes arvavad, et teistest rassidest inimesed on rumalamad või agressiivsemad kui meie. Samuti olen näinud lapsi, kes halvustavad inimesi naha-

värvi pärast ja täiskasvanuid, kes kõrvalt vaadates leiavad, et selline käitumine on aksepteeritav. Ma leian, et tänapäeval on väga tähtis oskus kohelda inimesi võrdselt arvestamata nende rassi, uskumusi, kultuuri või muid iseärasusi. Paljudes Euroopa riikides on inimesed tolerantsemad ning see annab kindlasti ka meile eeskuju. Ma arvan, et Euroopa riikide inimestel on lihtsam üksteisega arvestada, kuna riigid ise säilitavad sõbralikke suhteid ja ei tee üksteist maha. On riike, kus propageeritakse enda riiki paremana ning kinnitatakse rahvale, et teised riigid jäävad neile alla.

Euroopa Liidu piires on väga soodne võimalus ka haridust omandada. Leidub erinevaid programme ning organisatsioone, mis toetavad üliõpilasi, kes soovivad mujal riigis õppida. Õpilastel on võimalik valida, kas omandada terve oma kõrghariduse välismaal või ainult piiratud ajaks minna õppima. Ma tunnen isklikult ka üliõpilasi, kes on semestriks välismaale läinud ja nad on kõik oma välismaal veedetud ajaga rahul. Lisaks on võimalusi taodelda rahalisi toetusi, mis on ainult võimalikud Euroopa Liidu kodanikele. Haridus, mis on Euroopa Liidu koolides saadud kehtib kõikides Euroopa riikides. Kuna Euroopas on ühtne haridusüsteem on kerge minna ühest ülikoolist teise ning seal edasi õppida.

Minule avaldavad suurt mõju veel projektid, mida on võimalik Eestil läbi viia tänu Euroopa Liidu abirahadele. Näiteks toetustega on restaureeritud paljud Eesti mõisad ja teised muinsuskaitse all olevad hooned. Ma leian, et kultuurimälestised on väga tähtsad ning kui me ei kuuluks Euroopa Liitu oleks vähetõenäoline, et Eesti riik leiaks ise raha nende korda tegemiseks. Lisaks korrastatakse autoteid. Kuna ma ise ei ela linnas on minu jaoks väga tähtis, et autoteed oleks võimalikult korralikud. Tänu Euroopa Liidu abirahadele rajatakse ka minu kodukohta ja teistesse väikestesse maakohtadesse kanalisatsiooni- ja veevõrke. See kõik teeb tavainimestele elu lihtsamaks, kuigi mõni ei mõtlegi selle peale, et nende projektide elluviimiseks saadakse raha Euroopa Liidult.

Kokkuvõtteks on Euroopa Liidul suur mõju inimeste heaolule, olenemata, kas inimesed seda ise tunnetavad. Eestit toetavad suuresti Euroopa Liidu abirahad, millega on restaureeritud kultuurimälestisi ning korrastatud teid. Noortele konkreetselt annab Euroopa Liidus elamine palju võimalusi oma elu edasiseks kujundamiseks. Meil on võimalik kergesti reisida, õppida erinevates ülikoolides ning tutvuda erinevate kultuuridega.

Anton Tkatsš

Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium, 11. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus

Euroopa Liiduga liitumine on üks tähtsamaid sündmusi, mis on toimunud meie riigi ajaloos viimase 10 aasta jooksul. Ilmselt ei vaidle keegi sellele vastu. Kuid pidagem siiski meeles, et sellele eelnes ka raske töö ja keerulised valikud.

Euroopa Liit loodi Euroopa ühenduste põhjal 1992. aastal, samal ajal, kui Ida-Euroopa hakkas Nõukogude Liidu taagast vabanema ning sai lõpuks selgeks, et vähemalt mõned Ida-Euroopa riigid väljendavad soovi ELiga ühineda. Ma pole küll täiesti kindel, kuid mulle tundub, et osalt just seetõttu võeti 1993. aastal keerulised Kopenhaageni kriteeriumid vastu. Olulisemad tegurid olid demokraatia ja vaba turumajanduse olemasolu kandidaatriikides. Ametliku avalduse ELiga ühinemiseks esitas Eesti 28. novembril 1995. Sellele järgnesid pikad ametlikud ühinemisläbirääkimised, millega alustati 13. detsembril 1997.

Ees ootas meid kõiki palju tööd; jumal tänatud, et kogu rahva pingutusi toetasid tõelised visionääridest liidrid tollase Vabariigi Presidendiga eesotsas. Ühinemislepingu allkirjastasid Eesti ja Euroopa Liit 16. aprillil 2003. Sellele järgnes referendum ELi liikmelisuse üle. Eestis osales referendumis umbes 555000 inimest (64% kodanikest, kellel oli õigus hääletada), millest 67% toetas ühinemist Euroopa Liiduga. Rahvahääletusele eelnes pikk kampaania. Toetajate seas olid peaaegu kõik parlamendierakonnad (ainult Keskerakond võttis neutraalsema hoiaku) ja paljud aktiivsed valitsusvälised organisatsioonid. Peamised argumendid olid seotud majandusega (EL aitab kaasa majanduslikule kasvule), emotsionaalsed ja kultuurilised (Eestist saab ka de jure Euroopa osa). Peamised vastuargumendid olid seotud rahvusvaluuta peatse kaotamise, jõuülekande ning mõneti ka ELi Nõukogude Liiduga võrdlemisega.

Oluliseks sammuks Euroopa perre astumisel oli ka üleminek eurole, mis sai teoks 2011. Skeptikud väitsid, et Eesti olevat astumas „uppuva laeva pardale“, toetajad seevastu püüdsid meid veenda selles, et nõnda saame me palju rohkem ELi tegevust mõjutada.

EList rääkides ei saa me üle ega ümber ka Eesti liitumisest NATOga. Eesti oli ja on väga väike riik, kus on suhteliselt vähe kaitsemehhanisme, mis tähendas suuri investeringuid ning kaitsekulutuste järsku suurendamist.

Eesti liitumine ELiga päädis lõpliku rahvusliku konsensusena, et Eesti on jäädavalt läänemeelne ühiskond nii poliitilises kui ka kultuurilises mõttes.

Pole mõtet loetleda kõiki plusse, mida ELiga seostatakse. Mulle on näiteks muuseumite teema hästi südamelähedane. Selles kontekstis tahaks ma eraldi nt muuseumite investeringuid välja tuua. Paljudes muuseumites on toimunud sellised muutused, mis positiivselt mõjutasid muuseumite külastatavuse kasvu. Olen seotud mitme Eesti muuseumiga ja võin kinnitada, et külastuste arv on viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud. See omakorda võimaldab pakkuda külalistele mitmekesisemat programmi, näitusi ja üritusi.

Tänu kuulumisele Euroopa Liitu on suurenenud loovisikute liikuvus ja lihtsustatud pikaajaline elamine välismaal, samuti sai parandatud rahvusvaheline kultuuri- ja kunstialane koostöö ja kaasrahastamine. Üks tähtsamaid sündmusi Euroopa tasandil oli „Euroopa Kultuuripealinn“ tiitli saavutamine 2011. aastal. Aasta varem, 2010. aastal, tegime tihedat koostööd teise kultuuripealinnaga - Istanbuliga. See koostöö sünnitas idee korraldada Arvo Pärdi „Aadama itk“ teose maailma esi-ettekannet, mis teatavasti sai „Grammy'ga“ kroonitud.

Lõpetuseks tahan öelda, et ühinemine Euroopa Liiduga kinnitas sedagi, et tugev kodanikuühiskond, vabaduse väärtustamine ning ühiskonna sidusus ja solidaarsus on olulisemaks pandiks meie edaspidisele viljakale koostööle, rahvuslikule julgeolekule ja heaolule. Me ei ole enam kunagi üks! Vaadates tagasi meie ajalukku võime nüüd julgelt tõdeda, et kui kusa-gil mõni väike maa saatuse hooleks jäetakse, siis jäetakse saatuse hooleks ka väärtused ja põhimõtted. Loodan, et seda ei juhtu enam mitte kunagi, sest tänu neile kümnele aastale on meil nüüd palju sõpru, keda saab usaldada ja kelle eeskujust ka õppust võtta. Nüüdsest alates pakume neile ka Eesti e-residentsust.

Selleks, et oma edu suurendada, peame veel palju õppima, et oma elu õiglasteks ja hoolitsevateks peremeesteks saada. Peame õppima pidevalt muutuvast maailmast orienteeruma. Et me saaks vabadusest õigesti aru, et see poleks meie jaoks vabanemine kohustusest iseseisvaid otsuseid langetada ja oma otsuste eest vastutust kanda. Ainult sellele toetudes saamegi ennast teostada. Saame teostada ennast mõtleivate inimestena, suure tähega Eurooplastena.

Selleks on aga vaja eneseusaldust. Just sellist usku, et kõik see, mis meie eluks vajalik on ja mille olemasolust me praegu ei ole isegi teadlikud, on meis juba olemas... või tuleb seda siis õppimisega juurde?

Maret Lond

Saku Gümnaasium, 12. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?

Euroopa Liit on majanduslik ja poliitiline ühendus 28 Euroopa riigi vahel. See loodi varsti pärast Teist maailmasõda ja tugineb koostööle, mis algas Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamisega 1952. aastal. Eesmärgiks on tagada kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumine. Euroopa Liit on maailmas unikaalne ja toimib üsna hästi. 2004. aasta 1. mail liitus ka Eesti selle suure ühendusega. Kümneaastaselt teekonnal Euroopa Liidus on Eesti palju arenenud, kuid on samas ka nii mõndagi loovutanud.

Tänu Euroopa Liidule on Eesti kodanikel võimalik vabalt liikuda ELi piirides. Liikumisvabadus tähendab suuremaid võimalusi reisimiseks, õppimiseks ja töötamiseks. Üheks põhjuseks, miks välismaale minnakse, on see, et sama töö eest saadav palk on tihti suurem kui kodumaal ja kõik me ju tahaks mugavalt ära elada. Samuti ei ole Eesti ülikoolides tingimata laia erialade valikut, lisaks on õppekohtade arv piiratud. Tartu Ülikooli arstiteaduse erialale kandideerib igal aastal ligi pooltuhat õpilast, kuid umbes kolmandik saab sisse. Teises riigis õppides omandatakse jällegi uus keel ja rahvusvahelised kontaktid. Seal on võib-olla ka just see spetsiifiline eriala, mida otsitakse. Tore on ka mõneks ajaks aeg maha võtta ja soojale maale sõita, et puhata tööst ja Eestimaa külmast kliimast.

Samas on kasvav väljarändamine saanud üha suuremaks probleemiks. Inimesed suunduvad välismaale lootuses leida paremaid elu- ja töötingimusi. Viimasel aastakümnel on eriti saagenud noorte väljarändamine. On hea, kui noored saavad kogemusi, ennast täiendavad ja maailma avastavad. Samal ajal aga jäävad tühjaks väiksemad asulad, Eesti elanikkond vananeb, tööjõudu jääb vähemaks ja varsti ei jõua riik maksta inimestele pensioni. Noored on Eesti tulevik ja sellele probleemile tuleks tähelepanu pöörata. Peamine on näidata noortele, et lahku-des on neil alati koht, kuhu tagasi tulla, ja võimalus kodumaal edukalt

elu alustada. Kui nad mõistavad, et Eesti väärtustab neid, tekib noortel ka endal tahtmine tagasi tulla.

Suursündmus toimus 2011. aasta 1. jaanuaril, kui Eesti läks üle eurole. Ühine valuuta ühendab Euroopa Liidu rahvaid ja suurendab kindlustunnet. Tänu euro käibelegi tulekule on palju lihtsamaks muutunud Euroopa riikides reisimine, kuna pole vajadust vahetada valuutat. See on mugav ka teistele eurooplastele, kes sooviksid siia tulla. Euro stabiliseerib majanduskasvu ja lihtsustab kaubandussuhteid teiste Euroopa Liidu riikidega. Ühisraha kasutades on kaupade import hõlpsam ja ka eksport hoogustub. Ilmselt meelitab euro meile ka välisettevõtjaid, kes tahaksid alustada siin oma firmaga ja pakuksid seega tööd eestlastele. Eeskujuks võib võtta Singapuri ärimehet, kes rajas Eestisse tekstiilitööstuse Toloram Group, mis on andnud märkimisväärse panuse Eesti majanduse arenguks.

Minu jaoks oli erilisel kohal Eesti kroon. Kroonid olid rahvuslikud, kuna kujutasid ajaloolisi ja meile olulisi inimesi ning objekte, nagu Koidula, Tartu Ülikool ja suitsupääsuke. Krooni üle võis uhke olla, sest see oli omapärane ja ühelgi teisel rahval sarnast ei olnud. Usun, et eriti kallis oli kroon nende inimeste jaoks, kes elasid 1991. aasta sündmuste ajal, kui rublad asendusid kroonidega, kuna Eesti oma valuuta tähendas ikkagi iseseisvuse saavutamist ja suurendas eestlaste ühtekuuluvustunnet. Hoian kroone siiani alles ja näitan kindlasti ka oma lastele ja lastelastele. Ühtlasi vaieldakse ka selle üle, et euro tulekuga tõusid eelkõige kütuse ja toiduainete hinnad. Seda võib pidada üldise eluolu kallinemiseks, kuid mingi seos siiski euro tulekuga on.

Euroopa Liit on püsinud juba üle kuuekümnelt aastat, olles siiani toimiv ja edukas. Euroopa Liiduga liitumine oli Eestile suur sündmus. Kuigi kaasnesid mõned miinused, nagu osa tööjõu väljarändamine ja eestlaste ühe ühtekuuluvussümboli kadumine, on plussid olnud tunduvalt olulisemad ja mõjusamad. Nendeks on inimestele võimaldatud liikumisvabadus ja Euroopa Liidu ühisraha ehk euro käibelegi tulek. Eesti on nende kümne aastaga jõudsalt arenenud ning loodetavasti on järgmise kümne aastaga saavutused veelgi paremad.

Hanna-Katrin Krestinov

Saku Gümnaasium, 12. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?

Eesti sai Euroopa Liidu liikmesriigiks 1. mai 2004. Ametlik taotlus Liitu astumiseks esitati aga juba aastal 1995 – realiseerumiseks läks aega seega ligi kümme aastat. Tundub pikk aeg ja võib järeldada, et soov Euroopa Liiduga liitumiseks oli suur. Kas asi oli seda väärt ning ootamine tasus ära?

Mina, kui õpilane, ei hakka rääkima mõjust majandusele või poliitikast, vaid lähtun sellest, mida olen mina Euroopa Liidu kodanikuna saavutanud või millest loobunud. Kõige esimesena tuleb meelde muidugi vaba liikumine Euroopa Liidu liikmesriikide vahel. Kui ma kuulen oma vanemate või tuttavate lugusid sellest, kui raske oli vanasti reisida või riikide vahel liikuda, siis tunnen suurt tänulikkust. Ma olen õnnelik, et mul on võimalus kiiresti ja lihtsasti avastada teisi kultuure, planeerida oma minekuid vähese ajavaruga. See puudutab ka näiteks töötamist või õppimist – enam pole piire, kus ma oma haridusteed jätkata saan, vaid kõik sõltub mu enda tahtmisest. See on suur saavutus, et iga kodanik saab ennast harida, töötada ning reisida täpselt oma südamesoovide järgi.

Euroopa Liit on andnud palju erinevaid koostööprogramme, mis arendavad nii eesti haridus-, kultuuri-, spordi-, noorsootöömaastiku, kui ka ettevõtlust, põllumajandust ja nii edasi. Kõigil on võimalus oma huviala või eriala arendamiseks saada erinevaid toetusi, kirjutades projekte. Väga paljud erinevad üritused, heaoluprogrammid ning projektid on teoks saanud just tänu Euroopa Liidule. 2014-2020 aastal toetab Euroopa Liit näiteks üldhariduskoolide võrgu korrastamist, kõrgharidusreformi läbiviimist, e-õppevara kasutuselevõttu koolides, lisaks palju muud, mis pole seotud haridusega. Ma tõesti arvan, et ilma Euroopa Liiduta oleks nii mõnedki valdkonnad meie jaoks püüdnud ja kvaliteedi järgmine oleks raskendatud. Kui reaalselt lugeda ette kõik toetused, Euroopa Liidu rahadega tehtud asjad, siis ruumi ei jaguks. Paljud inimesed ei tajugi, mida kõike on andnud meile Euroopa Liit, kuid mõnikord võiks otsida ja jälgida pisikesi või suuremaid Euroopa Liidu lipuga valgeid klepse, mis paljudele asjadele, hoonetele, plakatitele kleebitud ja võib-olla siis saab toetuste suurusest aru.

Kahetine hoiak on minul euro suhtes. Kuidagi kahju on, et oleme pi-

danud loobuma oma eesti kroonist, mis ometi nii kallis ja armas oli. Ei saa ka salata, et elukallidus on euro tõttu päris palju tõusnud. Jah, aastatega ollakse hindadega harjunud, euro on igapäeva osa, aga kripeldav tunne on sees – mis oleks kui...? Samas olles välismaal, siis ei kujutaks ettegi rahvahetusega seotud muresid ja aega, sest enam-vähem terves Euroopa Liidus saab kasutada eurot. See on nii mugav, riike ühendav sümbol. Just see tõttu on raske olla euro vastu, kuigi mõnikord käib südames meenusus kroonist ikka peast läbi. Kui kroon oli Eesti riigi sümbol, siis euro jälle näitab, et kuulume suurde Euroopa perekonda ja me oleme „omad“.

Negatiivseks pean seda, et Euroopa Liidul on õigus sätestada mitmeid piiranguid, reegleid, alamäärasid, tingimusi. Muidugi on arusaadav, et kõike seda üritatakse kodanike ning Liidu heaks teha, kuid kaob see päris oma Riigi tunne – kes otsustab ja kellele jääb sõnaõigus? Eesti peab oma uusi seadusi vastu võttes jälgima, et need oleksid kooskõlas Euroopa Liidu omadega, loodud on palju uusi reegleid, mis nii mõnegi eestlase jaoks tunduvad absurdsed. Eestlane on alati olnud lihtne rahvas, kuid erinevad eurodirektiivid nõuavad nii paljude uute nõuete täitmist, mis lõpetavad nii mõnegi väikse ettevõtte töö. Jah, seda kõike tehakse tarbijate hüve silmas pidades, kuid tihti tabatakse ennast mõttelt, et kuidas saab asi, mis vanasti sobis ja oli hea, järsku olla halb. Kusjuures tundub, et just meie väike Eesti on nagu väike sõnakuulelik poisike, kes rida-realt järge ajab, sest ringi reisides on näha, et suurriikides ollakse palju vabamad. Arusaadav, et tegelikult on kõik need reeglid ja nõuded ainult meie endi, näiteks tarbijakaitse eeskirjad, jaoks.

Negatiivseks võib lugeda veel seda, et kuigi Euroopa Liit on ühtne, siis langeb meile ka suur vastutus. Kui mõnel riigil läheb halvemini, siis ei saa ka Eesti loobuda toetamast, sest vastasel korral võidakse ka meie vastu nii käituda. Mõni riik käitub väga edasipüüdlilikult, samas kui vastutustundetum riik teab, et saab abi ühtselt Euroopast. Kahju peab korvama aga Euroopa Liit ja sellega koos ka Eesti. Meiesuguse väikse riigi jaoks on näiteks Kreeka toetamine suur väljaminek ja see tekitab ka rahva seas rahulolematust, kuna paljud ei mõista, miks abivajavate riikide abistamine on ka meie jaoks oluline. Kui siit edasi mõelda, siis oleme me väga sõltuvad ja ühe suure riigi tagasilangus ja majanduskriis või Euroopa Liidu lagunemine võib mõjuda ka Eesti riigile suure löögina.

Minu jaoks on Euroopa Liiduga liitumine toonud isiklikul pinnal rohkem saavutusi kui loobumisi. Mõeldes üksikindiviidi seisukohast, siis vaba liikumine Euroopa vahet, erinevad Euroopa Liidu poolt pakutavad võimalused ja toetused on toonud ainult kasu. Kindlasti on ka negatiivseid külgi, kuid olgem ausad – need mõjutavad sihtrühmasid ja kõik ei saagi alati rahul olla.

Lisanna Ots

Saku Gümnaasium, 12. klass

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on sinu jaoks Euroopa Liit?

Üks oluline kuupäev Eesti riigi jaoks on kindlasti 1. mai 2004. Sel päeval sai meie väike riik osaks millestki aukartust äratavalt suurest – meid võeti vastu Euroopa Liidu perekonda. See oli Eesti jaoks märkimisväärne muutus ning nagu suurte muutustega ikka, kaasnesid sellega nii unistused kui hirmud. Sel aastal sai sellest päevast 10 aastat ning oleme saanud näha, mida see samm endaga kaasa on toonud.

Minu silmis võib seda kujutada väikse rollimänguna. Oletame, et Eesti on väike tore poisike, kes soovib kõigiga sõber olla. Paneme tollele poisile ka toreda eestipärase nime Juss. Ei saa öelda, et Juss oleks just rikkast perest pärit, pigem sellisest tavalisest, kus vanemad suure töö tulemusena said pere ikka toidetud. Juss ei kurtnud ega virisenud, aga siiski leidis end vahel mänguväljakul kadedana jälgimas, kuidas jõukast perest poisid oma uhkete mänguasjadega mängisid. Kuna teda kuni nendega mängima ei kutsutud, ei jäänudki tal muud üle kui lihtsalt kõrvalt vaadata.

Aegajalt käisid mänguväljakul suured poisid väiksemaid oma lõbuks hirmutamasi. Eriti meeldis neile kiusata just neid lapsi, kes omaette vaikselt mängisid. Jõukate poiste kambast hoidsid riiukuked igaks juhuks eemale, sest kartsid, et nad lähevad räägivad sellest oma vanematele ja mine tea, mis pahandused siis kaela võib saada. Kord oli Juss näinud, kuidas suured poisid mänguväljaku nurgas üht väikest poissi tõukasid. Kui neil lõpuks poisi kiusamisest küllalt sai, otsustasid nad lahkudes võtta endaga kaasa tema tõukeratta. Nähtu hirmutas Jussi. Kurvastades mõtles ta, et tema võib olla järgmine ohver.

Sellega suurte poiste teod ei piirdunud ning kord otsustasid nad mänguväljakul korralikult laamendada: kiiged tiriti alla ning liivakasti piirded lammutati maha. Väikesed lapsed jälgisid toimuvat eemalt põõsastest kurvalt ning keegi ei julgenud midagi ette võtta. Suurte poiste lahkudes teatas üks lastest, et nii ei saa jätkuda – nad peavad midagi

ette võtma. Kõik mõistsid, et nii julmade mehehakatistega saavad nad end kehtestada ainult siis, kui oma jõud ja mõistus ühendatakse.

Sellest sai alguse uus liit, millega liitusid peaaegu kõik ümbruskonna lapsed. Koos mõeldi välja plaan, kuidas suuri poisse tulevikus eemale peletada. Igaüks andis oma panuse, tuues kodust midagi, mille abil ehitati võimsad barrikaadid ümber mänguväljaku. Lausa nii tugevad, et suured poisid pole siiani julgenud kaitstud alale läheneda.

Koostöö oli tekitanud poiste vahele tugevad sõprussidemed. Lapsed avastasid, et neil on tore koos mängida, olenemata sellest, kas keegi on veidi rikkam või vaesem. Otsustati panna oma sõpruskonnale nimi ning kehtestada ühised reeglid, et vältida sisekonflikte. Mänguväljakul peeti koosolekuid, kuid koos mängiti ka pidevalt üksteisel külas käies. Omavahel vahetati sõbralikult mänguasju, nii et ka Juss sai lõpuks mängida nende leludega, millest juba ammu oli unistanud.

Jussil on hea meel, et ta sinna aina suurenevasse liitu kuulub. Tõsi, reeglite kohaselt peab ta küll vahel täitma tüütuid kohustusi. Samuti on tema ema kommenteerinud, et ta ei tunne vahel oma Jussikest ära. Pidi teine kangesti aina enam meenutama nende äärelinna rikkurite võsuke. Juss ei näinud selles aga mingit probleemi, sest tema arust olid need poisid väga lähedad. Samuti oli ta nõus täitma oma kohustusi, sest tänu liitu kuulumisele ei pidanud ta enam kartma, et suured poisid teda kiusama tulevad ning sai lisaks veel mängida uhkete mänguasjadega, mida ta enda vanemad poleks suutnud talle osta.

Enne Euroopa Liiduga liitumist häält teinud eurovastased on tänaseks üsna vaikseks jäänud. Arvatavasti on aru saadud, et kuigi me oleme paratamatult muutunud veidi läänelikumaks ning riigil on mõningased lisakohustused, on see siiski asja eest. Euroopa Liit on meile taganud nii julgeoleku kui üldise heaolu.

Reimo Loopere

Saku Gümnaasium, 12. klass

Milline oleks tänapäeva Eesti väljaspool Euroopa Liitu?

Eesti liitus Euroopa Liiduga piisavalt kaua aega tagasi, et mitte mäletada milline elu oli väljaspool seda. Täpsemalt on Eesti olnud liitlane 10 aastat. See on küllaltki pikk aeg, et järeldada, mida Euroopa Liit meile andnud on ja kui suured on Euroopa Liitu astumise töö viljad. Kui kellelgi küsida, mis Euroopa Liit meile toonud on, siis tuleb esimesena pähe euro. Tegelikult on kindlustanud see vabadust ehk tõi meid Venemaast poliitiliselt kaugemale, heaolu ja majanduslikku turvalisust. Milline oleks Eesti ilma Euroopa Liiduta?

Alustuseks peaks selle välja selgitamiseks minema ajas tagasi „hea-dele Eesti aegadele“. Eestil oli oma raha, mis tähendab, et ta oli ja oleks majanduslikult iseseisvam. Samas on tänu Euroopa Liidule kaupade ja inimeste liikumine vaba. Isiklikult küll arvan, et Eesti oleks majanduslikult tugevam riik ilma Euroopa Liiduta, sest eestlased on selles osas kõrge sihiga ja jätkusuutlikud. Välja arvatud mõned Stenbocki majas „prügikottidega raha liigutavad mehed“, aga see selleks. Vaba liikumine liikmesriikides on ülimalt positiivne ning avab meeletuid teid, võimalusi kõigile. Alustades õppimisega, lõpetades töötamisega. Mis siis on see, mis tõmbab Eesti hoogu madalame Ansipi lubatud viie rikkama riigi poole pürgimiseks? Euro? Eurotsooni ühinemisega kadus Eestilt sõnaõigus oma raha üle. Krooni ajal oli raha üle võim Eesti panga käes, nüüd Euroopa panga käes. Seega oleme me nendest sõltuvad. Ka Euroopa Liidu põhimõte on abivajavaid riike aidata ehk kui mõni riik enda rahaasjadega toime ei tule, on ilus sinna abikätt raha kujul saata. Eestile siia maani poleks neid ilmselt vaja olnud.

Julgeoleku koha pealt on Euroopa Liit Eestile olnud ainuõige lahendus. Tänu sellele võttis meid ka vastu NATO, kellele poleks sellist riski muidu vajadus vastu võtta olnud. Eesti küll kaotas osa oma suveräänsusest, kultuurist ja rahuvsest, kuid kõik see oli ohverdamist väärt, et kindlustada see alles jäänud iseseisvus. Nüüd kui vaadata Ukrainas toimuvat ning mõeldes, et Ukraina on Eestist veel suurem riik, siis jääb õhku palju

küsimusi. Ei ole võimatu, et Putini Venemaa oleks leidnud mõne ajendi ja meid taaskord enda piiri sisse võtnud. Eesti Kaitseväge põleks üksi Venemaa vastu päevaga, kes tuleks meile Euroopa Liidu ja Nato liikmesstaatuse puudumisel appi?

Ei ole mingit kindlat tõde, saab vaid oletada mis oleks juhtunud. Minu arvates oleks Eesti tugevam riik küll, kui praegu. Aga selle tugevuse äravõtmiseks oleks võimalusi kordades rohkem. Eestil pole küll Euroopa Liidus erilist võimalust kaasarääkimises, nagu on öelnud ka Lennart Meri „Tegelikult mängivad väikeriigid Euroopa Unioonis samasugust rolli nagu hea õli auto mootoris.“, kuid see on ka ainuke võimalus, mis meil on. Alternatiivid Eesti riigil Euroopa Liidule puuduvad.

SISUKORD

Juhend	3
Kokkuvõtte esseekonkursist ja esseekonkursi tulemused.	7
ÜLDHARIDUSKOOLIDE VII – IX KLASSI ÕPILASTE AUHINNATUD TÖÖD	8
I koht Pauliine Konsa Tartu Mart Reiniku Kool 9.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: saavutused ja kaotused?</i>	8
II koht Kristina Bianca Rantala Võru Kesklinna Kool 9.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on minu jaoks Euroopa Liit?</i>	11
II koht Getrin Valge Võru Kesklinna Kool 8.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mis on minu jaoks Euroopa Liit?</i>	13
III koht Laura Ruuder Võru Keskliina Kool 9.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?</i>	15
III koht Andre Viitkin Võru Kesklinna Kool 8.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?</i>	17
III koht Hanna-Marie Vabaoja Saku Gümnaasium 9.klass <i>Eesti 10 aastat Euroopa Liidus: Milline oleks tänapäeva Eesti väljaspool Euroopa Liitu?</i>	19

**ÜLDHARIDUSKOOLIDE X – XII KLASSI JA
KUTSEÕPPEASUTUSTE ÕPILASTE AUHINNATUD TÖÖD** **21**

- I koht Anton Tšižov 21
Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium
12.klass
*Eesti 10 aastat Euroopa Liidus:
mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?*
- II koht Mirjam Henno 23
Saku Gümnaasium
12.klass
*Eesti 10 aastat Euroopa Liidus:
mis on sinu jaoks Euroopa Liit?*
- II koht Anton Tkatsš 25
Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium
11.klass
Eesti 10 aastat Euroopa Liidus
- III koht Maret Lond 27
Saku Gümnaasium
12.klass
*Eesti 10 aastat Euroopa Liidus:
mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?*
- III koht Hanna-Katrin Krestinov 29
Saku Gümnaasium
12.klass
*Eesti 10 aastat Euroopa Liidus:
mida oleme saavutanud ning millest pidime loobuma?*
- Eripreemia Lisanna Ots 31
Saku Gümnaasium
12.klass
*Eesti 10 aastat Euroopa Liidus:
mis on sinu jaoks Euroopa Liit?*
- Eripreemia Reimo Loopere 33
Saku Gümnaasium
12.klass
Milline oleks tänapäeva Eesti väljaspool Euroopa Liitu?